

Pesta 8/20 aprile.

Va esi dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 14.

Anulu IX, — 1873.

Pretiu lu pe anu 10 fl., pentru Roman'i'a 2 galbeni.

Gândulu.

De cu nópte pana 'n diua si din diua pana 'n nópte,
Dulce angeru de iubire, eu la tine me gândescu ;
Cà-ci a marii liniscire, ale noptii blande siópte,
Aurora, zefiri, paseri, despre tine mi-vorbescu !

Candu gondol'a mea, cu mine, ca o lebeda cernita,
Pe lagune linu plutesce si la *Lido* me oprescu,
Vediendu malulu marii verde, vediendu faci'a-i liniscita,
Simtiu o mare intristare ; cà-ci la tine me gândescu !

In capel'a sant Giovanni, candu me ducu plinu de iubire,

Si cu-liniscia in sufletu la Madona eu privescu,
Cum imparte la coróne de flori dulci de nemurare,
A mea inima palpita ; cà-ci la tine me gândescu !

Candu alu dilei mandru rege si-arunca-a sa privire
Peste lumea adormita, atunci tóte stralucescu,
Si in insula, si 'n mare, numai sufletulu in mine
Este tristu ca négr'a nópte ; cà-ci la tine me gândescu !

Candu strabatu canalulu mare, si a lene radiemate
Frumseti venetiane in balcóne eu zarescu,
Lu-strabatu in nepasare, si-a mea anima nu bate
La focós'a loru privire ; cà-ci la tine me gândescu !

Candu Diana-si scaida faci'a, ca o flacare in mare
Si pe ceriulu fara margini stelele in coru lucescu,
Audíndu frématulú frundiei, a pescariloru cantare,
Alu meu sufletu cantandu plange ; cà-ci la tine me gândescu !

1866, Venetia.

I. C. Fundescu.

Emilia Galotti.

— Drama in 5 acte de G. E. Lessing. —

(Urmare.)

Marinelli.

Dara cum a decursu altu-felu tréb'a ?

Angelo.

Precum crediu eu, fórté bine.

Marinelli.

Cum se afla comitele ?

Angelo.

Umilitulu servitoriu alu dtale ! Asié, asié !
Dara elu trebue sè fi fostu prevenitu. Nefiindu
chiar asié de totu nepreparatu.

Marinelli.

Spune-mi curendu aceea ce ai de spusu !
Este elu mortu ?

Angelo.

Mi-pare reu de bunulu domnu.

Marinelli.

E bine, éta aci ceva pentru compatimitó-ri'a ta anima. (I dà o punga cu bani.)

Angelo.

Mai multu inse de bravulu meu Nicolo, care inca a trebuitu sè platésca scald'a.

Marinelli.

Asié? Pierdere dara de ambele parti!

Angelo.

Asiu fi in stare sè plangu pentru acelu tineru onestu. Cu tóte cà acést'a (leganandu pung'a in mana) mi-rebonifica mórtea lui cu unu patraru din parte. Fiindu cà eu sum eredele lui, de órece l'am resbunatu. Acést'a asié este legea nóstra: atátu de buna, credu eu, câtu nu s'a creatu vre-odata alt'a mai buna pentru lealitate si amicitia. Acestu Nicolo, domnule siambelanu —

Marinelli.

La dracu cu Nicolo alu teu! Dara comitele, comitele —

Angelo.

Fulgere si trasnete! comitele lu-prinsese binisioru. Pentru aceea am prinsu si eu pe comitele! Elu cadíu si déca s'a mai suitu cu viéti'a in trasura: apoi garantezu eu, cà nu se va mai scoborí víu din ea.

Marinelli.

De ar fi acést'a numai siguru, Angelo!

Angelo.

Sum gata a pierde cunoscinti'a dtale, déca nu este siguru! Mai ai inca ceva de ordonatu? Fiindu cà drumulu meu este lungu: noi voimu sè trecemu inca asta-di preste fruntiera.

Marinelli.

Pléca dara!

Angelo.

Candu va mai fi éra-si ce-va de intre-prinsu, domnule siambelanu, — apoi scfi dta unde me poti aflá. A ceea ce va cutezá sè faca unu altulu, nu va fi nici pentru mine vr'o farmecatoriá. Si mai eftinu sum eu, ca ori si care altulu. (Ese.)

Marinelli.

A fostu bine! Inse totu-si nu asié bine. Pfui Angelo! sè fia cine-va atátu de avaru! — Ori si cum elu ar fi meritatu si o a dóu'a lovitura. Si ce doreri grozave trebue cà suferé póte acuma, sirmanulu comite. Pfui Angelo! Acésta insemnéza a-si purtá profesiunea intr'unu modu fórte crudu; a fi numai unu carpaciu. Despre acést'a inse principele nu trebue sè afle inca nimica. Mai antâiu trebue sè vina elu singuru la cunoscintia, câtu de convenabilu este pentru elu mórtea acést'a. Mórtea acésta!. Ce nu asiu da sè sciu acést'a cu sigurantia!

SCEN'A III.

Principele. Marinelli.

Principele.

Éta-o venindu ea insa-si prin alea. Ea grabesce cu pasi iuti inaintea servitoriului. — Fric'a, cum se pare i aripéza piciórele. Trebue, cà inca nu presupune nimica. Ea crede, cà se scapa numai de banditi. Dara câtu timpu póte durá acést'a?

Marinelli.

Celu putînu ea deocamdata este a nóstra.

Principele.

Si nu o va cautá óre mam'a ei? Nu-i va urmá ei óre comitele? Ce suntemu noi atunci mai departe? Cu ce cuventu le o voiu puté eu retiené?

Marinelli.

Dieu la tóte aceste inca nu sciu ce sè respundu? Dara trebue sè asceptámu. Pacientia, numai pacientia, Altetia! Pasulu primu totu-si a trebuitu sè-lu facemu.

Principele.

Pentru ce? déca trebue sè-lu repastmu.

Marinelli.

Póte cà nu trebue. Mai esiste inca o mfa de lucruri pe cari ne putemu basá. Si uiti lucrulu celu mai principalu!

Principele.

Cum pociu sè uitu aceea la care de si-guru, cà inca nici nu am cugetatu? Celu mai principalu? care este acela?

Marinelli.

Artea de a placé, de a ademení, care unui principe, ce iubesce, nu-i lipsesce nici odata.

Principele.

Nu-i lipsesce nici odata? Decâtu numai atuncea candu are mai mare trebuintia de ea. Chiar asta-di am facutu o incercare fórte rea in arta acést'a. De si i-am disu tóte elogiurile posibile si i-am facutu o mfa de promisiuni, totu-si nu am pututu scóte nici unu cuventu din budiele ei. Amutita si abatuta stá ea acolo tremurandu ca si o criminela ce si-aude sentinti'a. Timiditatea ei ajunse a fi contagiósa si pentru mine, tremuram si eu impreuna cu ea si terminai printr'o scusa. Abié posedu curagiulu de a-i mai vorbí inca-odata. Celu putînu la intrarea ei nu cutezu sè fiu de fatia. Voiu ascultá aici in apropiare, cum va decurge, si voiu vení dupa ce me voiu fi reculesu mai bine.

SCEN'A IV.

Marinelli si indata dupa aceea servitoriulu seu
Battista cu *Emilia*.

Marinelli.

Numai sè nu-lu fi vediutu ea in sa-si ca-
diendu. Si trebue cà nu l'a vediutu, fiindu cà
a fugitu atâtu de repede Éta-o cà vine. Nu
voiescu sè fiu eu primulu, pe care lu-va intim-
piná privirile sale. (Se retrage intr'unu coltiu
alu salei.)

Battista.

Intra numai aicea, gratiósá damicela!

Emilia, (d'abié respirandu.)

Ah! Ah! Ti-multiumescu, amiculu meu;
ti-multiamescu. Dara Dumnedieulu meu, Dum-
nedieulu meu! unde me afiu? Si astu-felu de
parasita? Unde a remasu mam'a mea? Unde
a remasu comitele? Fara indoiéla, cà ei mi-ur-
méza, mi-urméza pe picioru?

Battista.

Asié mi se pare.

Emilia.

Numai i se pare? Elu nu o scie? Elu nu
i-a vediutu? — Nu s'au si puscatu inapoia
nóstra?

Battista.

Puscatu? Acésta ar fi!

Emilia.

De siguru! Si acésta a lovitu pe comitele
sèu pe mama mea.

Battista.

Indata me ducu sè-i cautu.

Emilia.

Nu inse fara de mine. Eu voiescu, eu tre-
bue sè me ducu cu tine; vino amiculu meu!

Marinelli (apropiandu-se de odata ca si candu
tocmai ar fi intratu.)

Ah, gratiósá mea damicela! Ce nenorocire
sèu mai bine dîsu ce fericire, ce nenorocire fe-
ricita ni oferesce onórea —

Emilia (consternata.)

Cum? Dta aicea, domnulu meu? Me afiu
dara fara indoiéla la dta? Scusa, domnule
siambelanu. Nu departe de aicea amu fostu a-
tacati de banditi. Intr'aceea câti-va ómeni
buni ni venira intr'ajutoru; si acestu barbatu
onestu m'a redicatu din trasura si m'a con-
dusu aicea. Dara me infioru vediendu-mé sca-
pata numai eu. Mama mea se afla inca in pe-
ricolu. Inapoia nóstra s'a auditu puscaturi.
Ea pôte este mórta; si eu traiescu? Scusa!
Trebue sè me ducu; trebue sè me ducu éra-si
acolo, unde trebuiá sè fi remasu.

Marinelli.

Liniscesce-te, gratiós'a mea damicela. To-
tulu se afla bine; preste putfnu si tóte acele
persóne iubite, pentru cari incerci atâta te-
mere delicata, voru fi aicea. Intr'aceea, Bat-
tista, pléca, alerga: se pôte cà dîsii nu voru
scí unde se afla damicel'a. Se pôte cà o voru
cautá in una din locuintiele laterale. Condu-i
fara intardiare aicea! (Battista se duce.)

Emilia.

De siguru? Se afla ei toti bine? nu li s'a
intemplatu nimica? Ah, ce zi fatala este ziu'a
de asta-di pentru mine! Dara eu nu s'ar cadé
sè remanu aicea; ar trebui sè alergu inaintea
loru —

Marinelli.

Pentru ce acést'a gratiós'a mea dami-
cela? Afara de aceea esti lipsita de resuflare si
fortie. Recréza-te mai bine si poftesce a intrá
intr'o camera, in care vei aflá mai multa co-
moditate. M'asiu prinde, cà principele se afla
deja in persóna la scump'a si venerabil'a dtale
mama si cà o conduce aicea la dta.

Emilia.

Ce ai dîsu?

Marinelli.

Pré gratiosulu nostru principe in per-
sóna.

Emilia (cu totul desconcentrata.)

Principele?

Marinelli.

Dinsulu a alergatu la prim'a scire inaju-
toriulu dtale. Este fórte revoltatu, ca s'a pu-
tutu comite o astu-felu de crima atâtu de apró-
pe, ba chiar sub ochii sei. A ordonatu ca fa-
cétorii de rele sè fía persecutati, si pedéps'a
loru, déca se voru puté prinde, va fi ne mai
audîta.

Emilia.

Principele! Unde me afiu eu dara?

Marinelli.

La Dosalo, in resiedinti'a de véra a prin-
cipelui.

Emilia.

Ce acidentu straniu! Si dta credi, cà ar
puté sè apara elu insu-si? Fara indoiéla, cà in-
sotîtu de mama mea?

Marinelli.

Éta-lu deja este aicea!

SCEN'A V.

Principele. Emilia. Marinelli.

Principele.

Unde este ea? Unde? Te-am cautatu in

totu loculu, frumós'a mea damicela. Dara te afli bine? Oh, apoi tóte sunt bine! Comitele, mam'a dtale —

Emilia.

Ah, gratiósa Altetia! unde sunt ei? Unde este mam'a mea?

Principele.

Nu departe; aici aprópe de totu.

Emilia.

Dumnedieulu meu, in ce stare voiu aflá póte pe unulu séu pe celalaltu! I voiu aflá de siguru! Fiindu cà mi-ascundi, gratiósa Altetia — eu o vediu, mi-ascundi —

Principele.

Nici decum, amabil'a mea damicela. Dà-mi bratiulu dtale si mi-urméza fara nici o frica!

Emilia (nedecisa.)

Inse — déca loru nu li s'a intemplatu nimica — déca presimtiemintele mele me amagescu: pentru ce ei deja nu sunt aicea? Pentru ce nu ai venit cu ei, gratiósa Altetia?

Principele.

Grabesce deci, damicel'a mea, pentru ca sè vedi perindu de odata tóte aceste fantóme teribile.

Emilia.

Dumnedieulu meu, ce voiu face? (Crispandu-si manile.)

Principele.

Cum, damicel'a mea? Se póte ca sè nutresci vr'o suspitiune a supra-mi?

Emilia (cadiendu la piciórele lui.)

La piciórele dtale, — gratiósa Altetia —

Principele (redicandu-o.)

Sum rustnatu de totu. Da, Emilia, eu am meritatu acestu reprosiu mutu. Purtarea mea de adi diminétia nu se póte justificá: celu multu póte sè fia scusata. Iérta-mi aceea slabitiune! Nu trebuiá sè te neliniscescu prin nici o declaratiune, de la care nu am de asceptatu nici unu favoru. Afara de aceea am fostu destulu de aspru pedepsitu prin mut'a consternatiune cu care o a-ai ascultatú séu mai bine dîsu nu o ai ascultatú. Si déca ar fi posibilu sè declaru deja acestu accidente, care inca odata mai nainte de a-mi perí pentru totu-de-una ori si ce sperantia — care inca odata o repetu mi-oferesce fericirea de a té puté vedé si de a-ti puté vorbí, déca asiu puté declará deja acestu accidente de unu semnu alu unei sórte mai favorabila, déca l'asiu puté priví ca cea mai strania suspindere a condemnárii mele finale, pentru ca éra-si sè pociu implorá gra-

tia: atunceea totu-si voiescu — nu tremurá, damicel'a mea, a depinde singuru si numai de la privirea dtale. Nici unu cuventu, nici unu suspinu nu te va mai ofensá. Numai neincrederea dtale sè nu me mai turmenteze. Numai sè nu te indoiesci unu singuru momentu despre absolut'a fortia, ce o ai a supra-mi. Numai sè nu-ti tréca prin minte, cà ai trebuintia de alta protectiune in contra mea. Si acuma vino, damicel'a mea, vino acolo unde te ascépta nisce incantári, pe cari le vei aflá mai conveniabile. (Elu o duce, nu inse fara resistintia din partea ei.) — Urméza-ni, Marinelli!

Marinelli.

Urméza-ni, acésta se póte traduce si asié: nu ni urmá! Ce motive asiu si puté avé de a li urma? Védia elu, câtu de departe va puté elu ajunge cu ea intre patru ochi. Totu, ce am eu de facutu este, a impededá sè nu ffa conturbati. Din partea comitelui deocamdata nu me temu. Inse din partea mamei; da din partea mamei! M'asiu mirá pré multu ca sè fia in stare sè plece asié liniscita si sè parasésca pe fic'a sa. — E bine, Battista? ce scire aduci?

SCEN'A VI.

Battista. Marinelli.

Battista (cu cea mai mare iutiéla.)
Mam'a, domnule siambelanu —

Marinelli.

Nu o spuneam eu! Unde este ea?

Battista.

Déca nu o vei prevení, la momentu va fi aicea. Nu me cugetam de locu la aceea, ca sè o cautu, precum mi-ai ordonatu la parere: candu de odata audiu de departe strigatele ei. Ea se afla pe urm'a ficeii; si déca nu me insielu — si pe aceea a intregi nóstre stratagame! Totu ce este fiantia de omu in aceste regiuni solitare s'a adunatu in giurulu ei; si fiacare din ei se imbia, sè fia unulu din aceea, — care sè-i arete drumulu. Déca i-au si spusu, cà principele si cu dta ve aflati aicea, acésta nu o sciu. Ce voiesci sè faci?

Marinelli.

Ascépta sè vedemu! (Elu reflectéza.) A nu o lasá in launtru, candu ea scie, cà fic'a ei se afla aicea? Acésta nu merge. Fara indoiéla, cà va deschide nisce ochi, candu va vedé pe lupu langa mielusia. Ochii? Acésta ar fi inca de suferitu. Dara ceriulu sè aiba pietate de

urechile nóstre! E bine, ce? in fine se obosescu si plamanii cei mai sanetosi, chiar si aceia ai unei femei, Si ele incetéza regulatu de a mai strigá, candu nu mai potu. Afara de aceea ea este mama, pe care trebue sè o castigàmu pe partea nóstra. Déca cunosc eu bine mamele: apoi asié ceva de a fi sócr'a unui principe, lingusiesce pe cele mai multe. Lasa-o sè intre Battista, lasa-o numai!

Battista.

Asculta numai! asculta!

Claudia Galotti. (Afara din scena.)

Emilia! Emilia! Copil'a mea, — unde esti?

Marinelli.

Du-te Battista si vedi numai sè departezi pe curiosii ei insotítori.

SCEN'A VII.

Claudia Galotti. Battista. Marinelli.

Claudia (care pasiesce pe pragulu usiei in momentulu candu Battista voiesce sè iésa.)

Ha! acest'a a redicat'o din trasura! Acest'a a dus'o de acolo! Te recunosc. Unde este ea? Vorbesce, nefericitule!

Battista.

Acésta este recunoscinti'a, ce o-am meritatu?

Claudia.

Oh, déca tu meriti recunoscintia: (intr' unu tonu mai blandu) — atunci scusa-me, onestulu meu amicu! Unde este ea? Nu me lasá unu singuru momentu mai multu sè fiu lip-sita de ea. Unde este ea?

Battista.

Oh, ilustr'a mea dómna, ea nu ar puté fi nici chiar in sinulu Madonei mai fericita. Éta aci stapanulu meu, te va conduce la dins'a. — (Adresandu-se, catra unii ómeni ce se imbulzescu sè intre.) — Inapoi mei! voi de acolo!

SCEN'A VIII.

Claudia Galotti. Marinelli.

Claudia.

Stapanulu teu? (Vede pe Marinelli si se dà inapoi.) Ha! Acest'a este stapanulu teu? Dta aicea, domnulu meu? Si aicea se afla fic'a mea? — Si dta, dta sè me conduci la ea?

Marinelli.

Cu cea mai mare placere, — stimata dómna.

Claudia.

Dara stai putínu! Tocmai mi-vine in minte — dta ai fostu acel'a — óre nu? care a visitatu asta-di diminétia pe comitele in locuinti'a mea? Cu care l'am lasatu singuru? Si cu care a avutu apoi o disputa infocata?

Marinelli.

O disputa infocata? Despre acésta nu scú nimica: afara numai de nisce vorbe neconsiderabile, ce le-amu schimbatu in nisce afaceri printiare —

Claudia.

Si dta te numesci Marinelli.

Marinelli.

Marcuisulu Marinelli.

Claudia.

Asié este bine. Én asculta dara domnule marcuisu. Marinelli a fostu — numele Marinelli a fostu — urmatu de unu blastemu. Ba nu, pentru ca sè nu defaimu pe acelu nobilu barbatu! urmatu de nici unu blastemu. Blastemulu mi-lu intregescu eu. Numele Marinelli a fostu ultimulu cuventu alu comitelui murindu.

Marinelli.

Alu comitelui murindu? Alu comitelui murindu? Dta audi, stimat'a mea dómna, ce me frapéza mai multu in strani'a dtale vorbire. — Alu comitelui murindu? Ce voiesci sè dici mai multu decátu acésta, nu intielegu.

Claudia. (Cu amaraitiune si incetu.)

Numele Marinelli a fostu ultimulu cuventu alu comitelui murindu! Intielegi acuma? La inceputu nu o intielegeam nici eu: de si a fostu esprimat cu unu tonu — cu unu tonu! Inca si acuma lu-mai audiu! Unde erau simtirile mele, de nu au intielesu indata acestu tonu?

Marinelli.

E bine, stimat'a mea dómna? — Eu am fostu totu-de-una amicu comitelui; amicu seu celu mai intimu. Astu-feliu dara elu a esprimat numele meu chiar si murindu —

Claudia.

Cu acelu tonu? Pe care nu-lu potu imitá; pe care nu-lu potu descríe: inse care esprimá totu! totu! Ce? banditi sè fia fostu aceia, cari ne-au atacatu? Au fostu asasini; asasini cumperati! Si Marinelli, Marinelli a

fostu ultimulu cuventu alu comitelui murindu!
Cu unu tonu!

Marinelli.

Cu unu tonu? S'a mai audîtu vre-odata, ca cine-va basandu-se pe unu tonu audîtu intr' unu momentu de teróre, sè acuze pe unu barbatu onestu?

Claudia.

Ha, déca asiu puté numai sè ducu acelu tonu inaintea tribunalului! Dara, vai mie! Eu uitu intr'aceea de fic'a mea. — Unde este ea? Cum? si ea a muritu? Cum a pututu fi culpabila fic'a mea, pentru aceea, cà Appiani a fostu inamiculu teu?

Marinelli.

Pardonezu unei mame iritate. Vino, stimat'a mea dómna, fic'a dtale se afla aicea; in un'a din camerele laterale si deja si-va fi revenitu din spaim'a sa. Cu ingrigirea cea mai delicata este ocupatu principele in persóna in giurulu ei —

Claudia.

Cine? Cine in persóna?

Marinelli.

Principele.

Claudia.

Principele? Intr'adeveru ai dîsu principele? Principele nostru?

Marinelli.

Care altulu?

Claudia.

E bine, atunci eu sum mam'a cea mai nefericita! Si tatalu ei! tatalu ei! Elu va blastemá diu'a nascerii ei. Elu me va blastemá pe mine.

Marinelli.

In numele ceriului, stimat'a mea dómna! Ce-ti trece acumá prin minte?

Claudia.

Este claru! Nu este asié? Asta-di in biserică! inaintea ochiloru sacratisimei! in presentia cea mai de aprópe a eternului! s'a inceputu acésta intriga infama; aicea a eruptu! (Catra Marinelli.) Ha, asasinule! asasinu lasiu si miserabilu! Cu multu mai lasiu de a asasiná cu propri'a-ti mana, ai fostu destulu de infamu ca sè asasinezi! ca sè pui sè asasineze! pentru a satisface unei pasiuni straine! Asasinulu tuturoru asasiniloru! Aceia ce voru fi asasini onesti, nu te voru suferí in mijloculu loru! Pe tine! Pe tine! Fiindu cà pentru ce sè nu-ti scuipu in fatia prin unu singuru cuventu totu veninulu si tóte balele mele? Pe tine! Pe tine, verigasiule!

Marinelli.

Aiurezi, bun'a mea dómna. Dara moderéza-ti celu putînu selbatecile-ti sbierate si considera loculu unde te affi!

Claudia.

Unde me affu? A considerá loculu unde me affu? — Ce se intreséza o leóica, careia i-a rapitu puiulu, cà in a carui padure urla?

Emilia. (De din launtru.)

Ha, mam'a mea! — Audiu pe mam'a mea!

Claudia.

Vócea ei? Acést'a este ea! Ea m'a audîtu, ea m'a audîtu. Si eu sè nu strigu? Unde esti, copil'a mea? Víu, víu! éta-me! (Se repede in camera si Marinelli dupa dins'a.)

(Finea actului alu treile.)

(Va urmá.)

I. G. Baritiu.

Traditiunea clopoteloru.

Wer leugnet's! Jedem edlen Ohr
Kommt das Geklingel widrig vor,
Und das verfluchte Bim-Baum-Bimmel
Umnebelnd heiteren Abendhimmel,
Mischt sich in jedes Begebniss,
Vom ersten Bad bis zum Begräbniss,
Als wäre zwischen Bim und Baum
Das Leben ein verschollner Traum!

Goethe.

In momentulu candu scrífu aceste síre, vinerea mare, clopotele tacu; sè vorbimu dara noi despre ele, pana candu poi-mane voru viní sè anuncie lunei, cà Christosu a in-viatu!

Cei mai mari poeti si cantareti ai lunei au incununatu deja clopotele cu laurii nemuririi; ér traditiunea poporala ni vorbesce despre ele, multe superstitiuni misteriose.

Spre a nu merge mai departe, ne provocámu numai la poporulu nostru, care atribue clopoteloru pana si facultatea d'a poté indepartá vijel'á din hotarulu amenintiatu.

Strainii au si batjocoritu de multe ori poporulu nostru pentru acésta credintia desiérta; dar ei n'au sciutu, cà déca poporulu romanu merita a fi tratatu necultu pentru acést'a: apoi dispretiulu ce i se ofere, compete si altoru popóre de siguru mai culte, cari asemenea au pas-tratu superstitiunea de care vorbíramu, ma inca si altele.

Tradițiunea poporală generală, careia i place a personificá tóte, nici odata n'a potutu considerá clopotulu numai ca unu obiectu mortu, unu metalu sunatoriu; tonulu lui sonoru a facutu in mfi si mfi de anime feliurite impressiuni. Asié s'a nascutu superstitiunea despre clopote la tóte popórele, cari au poesía. Mai tardîu apoi superstitiunea s'a inavutitu cu o multime de credintie, — si tradițiunea le-a pastratu din generatiune in generatiune.

Superstitiunea popóreloru a atribuitu clopoteloru facultatea, cà ele prin tonulu loru alunga fiintiele facatórie de rele. Astu-felu in Europa de nordu superstitiunea generală a poporului crede, cà sunetulu clopoteloru póte sè alunge draculu, si mai alesu sè departeze vîgel'ă si grindin'ă.

Si fiindu cà poporul personifica clopotulu, e unu ce firescu, cà-lu si botéza, i dà unu nume. Pe clopotulu celu mare din Erfurt sunt scrise aceste cuvinte: „Ich heisse Susana und treibe die Teufel von danna.“ (Me numescu Susana, si alungu diavolulu de aici.) Pe unulu din Stuttgart stau scrise aceste cuvinte: „Osanna heiss ich, der böse Geist flieh mich!“ (Osanna e numele meu, si spiritulu necuratu fuge de mine.)

Éta dóue esemple fórté eclatante, cari plesnescu in fati'a insultatoriloru poporului nostru, cà superstitiunea loru batjocorita esiste si la — germanii culti, pana chiar si in orasie ca Erfurt si Stuttgart.

Deschideti cartea poesiei si tradițiunii celor mai multe popóre, si veti gasí intr'ins'a superstitiunea, care pretinde cà in clopote traiesce unu sufletu omenescu, carele inse stà totu-de-una in serviciulu marelui si bunului Dumnedieu.

Sunt o multîme de clopote, cari au istori'a loru specială in regiunile tradițiunii. Dintre tóte clopotele inse celu mai renumitu a fostu, celu din Villila in Aragoni'a, care totu-de-una suná de sine insu-si, de câte ori Spani'a erá amenintiata de vr'unu pericolu mai mare.

Se mai amintescu urmatóriele tradițiuni: La scóterea mósceloru santului Isidoru in Madridu, clopotele de acolo asemene au inceputu a suná de sine; candu hunii au voitu sè profaneze calugaritiile din Lieu, si ele fure scapate prin ajutoriulu santului Gommarus, tóte clopotele orasiului incepura a suná de odata, fara sè le fi trasu cine-va; unu clopotu din Avignon trebue sè sune de sine totu-de-una de câte ori móre vr'unu papa; ér clopo-

tulu din Requemador suna de sine totu-de-una candu unu omu séu vr'o naia devine in pericolu pe mare.

In tradițiuni si legende mai gasimu sunele de clopote, cari ca nesce voci din ceriu sunt audite mai alesu de cei buni. Asemene clopote neaudite desceptau din somnu pe pap'a Cestine.

Precum se afla clopote din regiunea lui Dumnedieu, asié sunt si de cele ce stau in serviciulu diavolului. Aceste apoi sunt spaim'a celor ce si-au vendutu sufletulu iadului, cà-ci i amenintia in totu momentulu. Unu clopotu demonicu se dîce a fi si celu din manastirea calugaritiloru din Gent, care totu-de-una suna séu pré iute séu pré tardîu.

In orasiulu Degerloch in Würtemberg esiste unu clopotu, despre care tradițiunea spune, cà cei ce au ragusitu, si-recapeta vócea déca scríu intr'insulu numele loru.

Superstitiuni de aceste se afla o multîme la tóte popórele, dar eu nu voiu mai insîrá altele. Scopulu meu a fostu, numai a aretá, cà nu numai poporul romanu atribue clopoteloru putere supra-naturală.

Marcu Emilianu.

Catra negurele.

Negurele
Usiorele,
Unde 'n sboru ve aventati ?
Nu ve duce
Dorulu dulce
Din calo peste Carpati ?
L'a mea tíera
Mandra, rara,
Cu frumosu, romanticu sinu ;
Ce nutresce,
Adapostesce,
Totu fii bravi de-a lui Quirinu !
Si-apoi déca
Dorulu pléca
Sborulu vostu spre-acelu tienutu ;
Ah ! fiti bune
De a-i spune,
Cà din sufletu lu-salutu !
Si cà 'n síópte
Dí si nópte
Rogu pe bunulu Dumnedieu :
Sè-lu scutéscă,
Si 'ntarésca,
Bratiulu si poporul seu !
Cà-i o tíera
Scumpa, rara,
Si 'n ea mfi frati dragi ai mei,
Caroru dorulu
Si amorulu

Mi-lu pastreziu — gandindu la ei !

Viena 1870.

Maria Suciú.

S A E O N U

Christosu a inviatu !

Pregatiri mari in tóte partile.

La Viena dóue : un'a pentru cununí'a archiducesei Gizella, alt'a pentru deschiderea espositiunii universale.

La Berlinu caletorí'a imperatului dimpreuna cu Moltke si Bismark la Petersburg.

La Petersburg plecarea tiarului la espositiunea din Viena si de acolo spre Italia.

La Paris miscările pentru alegerile nóue de deputati.

Si asié mai departe. Tóta lumea se pregatesce la ce-va, celu pucinu a visitá espositiunea universalá din Viena ; si acestu zelu de activitate a miscatu pana chiar si pe Siahulu Persiei sè faca si elu o caletoria prin Euroþa, sè mai scape de banii sei cei multi, cu cari a casa numai scie ce sè faca.

Paguba, cà între consiliarii maj. sale persiane nu s'a gasitu nici unulu, carele sè-lu fi sfatuitu, cà déca nu scie cum sè-si prapadésca paralele, apoi sè le deie dlui ministru de finantie alu nostru.

*

Inca si noi Romanii ne pregatimu. Numai déca in fine amu si face ce-va, cà-ci de multu ne totu pregatimu, si totu-si nu potemu produce mai nici unu resultatu.

Au trecut diece ani, de candu Asociatiunea transilvana s'a infiintiatu. Dar in acestu intervalu urcatu-s'a óre fondulu ei celu pucinu la o suta de mii de fl. ? E inca pré departe acésta suma. Dar din anu in anu se totu facu pregatiri pentru contribuii...

Asociatiunea din Bucovina dóra nici nu mai esiste, séu celu pucinu nu mai póte desvoltá nici o activitate, cà-ci si fói'a ei a incetatu. Boerii Bucovinei lui Stefanu celu mare atát'a s'au totu pregatitu a o partini, — pana ce ea si-a respiratu sufletulu.

Asociatiunea din Aradu... E unu ce curiosu cu Asociatiunea acést'a. Directiunea se plange in contra publicului, cà nu platesce, — ér publiculu se plange, cà elu a platitu, dar nu-i socotéla. Intr'aceste Asociatiunea se totu pregatesce sè tiená o adunare generala, si de doi ani ea se totu — pregatesce... Dumne-dieu sè-i ajute !

*

Unele din pregatirile nó-tre au sè se realizeze in dílele aceste.

Duminec'a viitória se voru intruni sínódele gr. or. in Sibiiu, Aradu si Caransebesiu.

(Pentru convocarea sínódeloru gr. c. inca se facu pregatiri de vr'o — 25 de ani.)

Totu atunce se va tiené la Caransebesiu adunarea generala a Societáti pentru fondu de teatru romanu.

Biserica si teatru !

Éta cum intemplarea vine sè arate, cà biseric'a si teatrulu amendóue au o missiune comuna : respandirea moralitáti !

*

Natur'a inca se pregatesce a-si imbracá, vestmentulu ei de primavéra.

Campulu inverdiesce, codrulu infrundiesce, si paserile vinu a-si esecutá concertulu loru, — care de siguru e mai placutu la audiu decátu concertulu multoru artisti moderni, pe cari inca trebuie sè-i si aplaudámu !

*

Biseric'a inca se pregatesce a serbá o serbatória frumósa, „care ni-a datu-o Domnulu, ca sè ne bucrámu si sè ne veselimu intr'ins'a.“

Acést'a e serbarea triumfului luminei a supra intunicului, a adeverului a supra minciunei, a libertáti a supra tiraniei.

Milióne de buze voru cantá cu insuffetire : „Christosu a inviatu !“

Vi poftimu sè petreceti in fericire deplina acésta serbare !

Josefu Vulcanu.

O uele rosie.

Cine dintre dvóstre nu va capetá in aceste díle vr'unu ou rosii ?

Uitandu-ve la elu, cine n'ar stmf o bucuría si placere adeverata ?

Nu va fi dara fara interesu a vi povestí pe scurtu istori'a acestoru autori de bucuría.

*

Originea óueloru rosie de la Pasci datéza din timpulu domnirii lui Ludovicu XV de Francia.

Atunce, ca si acuma, in diu'a Pasci acele se duceau la bisericá si se santieau.

Regele avea datin'a a suprinde pe toti favoritií sei cu câte o corfa de óue rosíte.

*

Principes'a de Chateauroux fu prim'a, care a cutezatu a spune regelui, cà darulu acést'a e nu e vrednicu de gratiele ei.

Regele apoi a comandatu la aurariulu seu siese óue de aur, si le-a implutu cu cele mai scumpe bijuterfi, si astu-felu le-a tramisu principesei.

*

Pe timpulu dómnei Pompadour óuele rosie impartite pe la Syrenele curtii au costatu statulu peste trei milióne de franci.

Cei mai renumiti pictori ai acelei epoce erau angagiati la colorirea óueloru.

*

Asta-di óuele rosie sunt multu mai ieftine.

Pentru ce ?

Pentru cà nu mai sunt asié de scumpe — rosielele.

Figaro.

Bombone.

— Christosu a inviatu!
 — Adevratu c'a inviatu.
 — Dar cum te affi?
 — Reu.
 — De ce?
 — Mi s'a stricatu randi'a.
 — De multu?
 — Numai de candu cetescu certele personale ale barbatiloru nostri.

*
 — Dar la Blasiu nu se va tiené acuma sinodu, ca anu?

— Nu.
 — Pentru ce?
 — Pentru că si din celu de anu s'a stracoratú pré multu in publicitate.

*
 — Dar eu asié sciú, că din sinodulu ađel'a nu s'a stracoratú mai nimica in publicitate.

— Apoi deca publiculu n'a aflatu „mai nimica“ din cele petrecute in sinodulu acel'a, totu-si scié „mai“ multu decâtu s'a intemplatú, pentru că acolo s'a facutu o simpla — „nimica.“

*
 O curiósá datina domniá in secolulu alu doispre-diecele.

Marti dupa Pasci fia-care nevésta si-batea barbatulu; ér apoi mercuri barbatii si-refuiáu socotél'a din diu'a precedente.

Óre pentru ce a fostu acést'a necesariu?

Nu se scié.

*
 Unu predicatoru in diu'a de Pasci a inceputu asié predicatiunea sa:

— Nópte buna, Stockfischiloru, ve puteti duce la culcusiú, — si nópte buna, boiloru, desceptati-ve din prosti'a vóstre, — că-ci acuma e rondulu vostru!

Acéstá salutare firesce insemná că: postul cu pesci a trecutú, si este iertatu a mancă de nou carne de vita.

*
 Unu medicu a prescriu unei femei pilule (hapuri) de chinin.

— Vrei sè le iei in oblate? — intrebà mediculu.

— Multiam, — respunse femei'a, — eu sum reformata.

Mod'a de la Paris.

A sositu primavér'a, si acést'a ni-a adusu sesonulu floriloru. Palariele se decréza din ce in ce mai multu cu flori. Ma potemu profeti inca de acuma, că la véra palariele nici nu se voru vedé de acele multe flori, cari le voru inzestrá.

Acuma primavér'a se pórtá mai alesu palarii din epoc'a lui Enricu III, din crep séu din dantele negre, inzestrate cu flori. La véra palariele damelor voru imitá pe cele ale barbatiloru, incátu si damele voru portá in gradina palarii de panama.

Asié dara cele dóue noutáti de frunte sunt: florile si palariele de panama.

In contra tunicei se facu totu mai mari conjuratiuni. Dar totu-si ea n'a caditu inca, de si e silita a-si impartí domnirea cu hainele decorate numai cu incretiture. Asié dara tunic'a totu se mai porta inca, celu putínu la hainele cu códa lunga.

Trebue sè recunóscemu, că si hainele decorate numai cu incretiture inca sunt fórte frumóse. Aceste incretiture se facu altu-felu inainte, si altu-felu dinapoi.

CE E NOU?

* * (Festivitátile cununii archiducesei Gizella) s'au inceputu la 16 aprile dupa program'a ce o publicaramu in nr. trecutú. Cununi'a se va face dumineca la 20 aprile.

* * (Toalet'a de mirésa a archiducesei Gizella) — precum scriseram in nr. trecutú — e alba. Dar diuariulu, din care scóseramú notitiiele nóstre, se pare că n'a fostu bine informatu in privinti'a stofei. Acuma affámu din altu isvoru, că hain'a nu e facuta din moire antique, ci din túll. Dupa acéstá impartesîre, hain'a alba de túll decoltata, e brodata cu fire de argintu si decorata bogatu cu mirturi, a supra ei se intinde unu manteau albu cu brodaría de argintu si Féentre-deux, — si peste acést'a unduléza velulu albu de mirés'a, brodatu cu argintu, si aninatu la capu cu o diadema de diamanturi. In peru archiduces'a va avé o cununa de mirturi próspete, si mai avendu unu colier de brillante corespundiatoriu diademei. — Imperatés'a va portá la cununi'a fiicei sale haina de metasa grea sura, brodata cu auru si argintu, ér de-a supra acesteia unu manteau de aceea-si colóre si stofa. Archiduces'a Elisabetha va avé manteau rosíu, archiduces'a Maria verde, si archiduces'a de Toscana lila, tóte brodate cu argintu.

* * (Diet'a Ungariei) a tienutu la 15 aprile o siedintia scurta, in care s'a promulgatu câte-va legi sanctionate de curendu. — Cas'a magnatiloru asemene a tienutu spre scopulu acést'a o siedintia in acea dí.

* * (Pentru loteri'a din Deva) au mai incursu urmatóriele obiecte: o cutia de cartonu de dr'a E. Siandor in Deva; o parchia de vase de flori emalate, — o siatula de palicandru de dn'a Maria Rosca in Sibíu; o vasa de porcellan pentru fructe, — o vasa de porcellan pentru dulcétia, de dn'a Elena Popescu in Sibíu; o vasa de porcellan pentru fructe, — unu serviciu pentru óue de porcellan marmoratu, de dn'a Luisa Lazaru in Sibíu; unu cuieriu de palicandru cu brodaría, de dr'a Ermina Balomiri in Pesta; doi galbeni in natura de dn'a Sofia Bardosi in Boitia; unu covoru de mésa tiesutu din lana si metasa, de dn'a Susana Vinceleriu n. Hentesiu in Oena; o parchia de papuci brodati de dr'a Maria Apostol in Petrosieni; dóue corfe pentru flori lucrate cu margele, de dr'a Gizella Laslo in Deva; unu tragatoriu de clopotu lucratu din margele, de dn'a Ida Spindler in Deva; unu covoru brodatu cu lana de dr'a Aurelia Bratu in Resinari; o carte de rogatiune legata in catischea brodata cu argintu de dr'a Matilda Popu in Cristoru.

**** (Espositiune publica in Deva!)** In zilele de 20, 21, 22 l. c. voru fi espuse tóte frumósele obiecte ce s'au donatu pe sém'a loteriei infintiute pentru terminarea bisericeii romane din Deva. Tacs'a de intrare 10 cruceri. La espositiune mai multe dómne si domni-sióre romane voru vinde losuri pentru loteria.

**** (Imperatulu Ferdinandu)** — precum anuncia o fóia din Praga — intr'atát'a s'a intaritu, încátu intr'una din zilele trecute s'a potutu preambła prin orasiu.

**** (Imperatulu Vilhelmu)** dimpreuna cu Bismark si Moltke, va plecá in 25 aprilie la Petersburg; éra principele de coróna alu Germaniei va plecá la Viena in 26 aprilie.

**** (Unu factu medicalu din cele mai estraordinarie)** s'a produsu la Anvers, o dama din acésta localitate a nascutu de câte-va zile unu copilu fórte sanetosu de seculu masculinu. Inse, si acest'a-i factulu estraordinariu, se pare cà acésta dama va fi in curendu mum'a unui alu doile copilu, care, dupa asertiunea formala a medicului, se va nasce dupa dóue luni. Mic'a petrecere de familia care fusese organizata pentru nascerea noului nascutu s'a amanatu acum pan' la nascerea colui alu doile pruncu. Se asigura, cà cu câte-va luni in urma unu factu analogu a avutu locu in vecinatate de acolo.

**** (O femeia casatorita de nóue ori.)** Se anuncia mórtea unei femei care, cu vre-o trei-dieci de ani in urma a facutu a se vorbí multu de dius'a. Acésta este dn'a Ellenborough rapita de la barbatulu ei de catra printiulu Schwarzenberg si despartíta de atunci încóce de optu ori. Printre cei nóue barbati ai ei, se citéza unu colonelu grecu si unu siefu de palicari. Celu din urma alu ei sociu erá conducatoru de camile pe drumulu dintre Beirut la Damascu. — Lady Ellenborough, a muritu acum in Damascu si lasá o avere colosala, care revine la moscenitorii din Anglia. Din câte-si nóue casatorfile, n'a avutu nici unu copilu.

**** (Unu casu de rara fecunditate)** a avutu locu in Plopan'a. O femeia romana a nascutu patru copii, câte patru vii si bine conformati: doi baleti si dóue fete. Ei au traitu câte-va zile; apoi fia din lipsa de nutrimentu, fia din ori-ce alte cause, peste putínu ei au muritu câte patru. Mam'a e sanetósa.

**** (Damele din haremulu)** regelui de Siam au inceputu a portá imbracaminte europene.

**** (Choler'a),** care in Buda-Pesta se respansece de nou din ce in ce mai multu, a inceputu a se ivi si in Viena, facéndu mare spaima celora ce voiescu a visitá espositiunea universala.

Flamur'a lui Hymen.

☞ (O casatoria de totu originala) s'a intemplatu zilele trecute in comitatulu Jaurinului. Unu diregatoriu de economía iubiá fiic'a unui proprietariu, si erá iubitu si de ea, — inse parintele fetei nici decátu nu voiá se-si dea consimtiementulu la acésta casatoria. Junii amoroși totu-si nu-si perdura speranti'a. Intr'o dí junele aflá, cà preotulu localu va prandí la parintele fetei, si cà si alti óspeti voru mai fi acolo. Elu se duse acolo, prinse man'a iubitei sale, si díse preotului, cà o iubesc si voiesce a o luá de soci'a; fét'a la rondulu ei declará totu acést'a. Dupa aceste preotulu i

binecuventà, si deolarà, cà cununí'a acést'a dupa legile bisericeii e valida. Tat'a la inceputu cugetá, cà preotulu glumesc; mai tardu inse vediendu, cà nici consistoriulu nu póte nimici cununí'a, — se invol si elu.

☞ (Marele duce russescu Vladimir) si-va incredintiá de socia zilele aceste pe principes'a Maria, fiic'a principelui Fridericu Carolu.

Biserica si scola.

‡ (Archimandritulu Bendella,) precum aflámu, se va numi metropolitu in loculu repausatului Hacman.

‡ (Sinodulu metropoliei gr. or. romane de sub corón'a Ungariei) se va deschide duminéc'a viitória in tóte trei diecesele. De óra ce acuma se facura alegeri nóue pe cei trei ani viitori, publicámu si noi list'a deputatiloru alesi:

I. În dieces'a Aradului dnii: Ioanu Ratiu, Ioanu Popoviciu Daseanu, Lazaru Jonescu; Iosifu Belesiu, dr. Alesándru Mocioni, Georgiu Haica; Nicolau Beldea, Ioanu Moldovanu, Iosifu Popoviciu; Petru Chirilescu, Vasiliu Paguba, Ioanu Suciú; Moise Bocsianu, Alessiu Popoviciu, Florianu Varga; Constantinu Gurbanu, Emanuilu Misiciu, Georgiu Feieru; Andreiu Machi, Demetriu Bonciu, Em. Bas. Stanescu; Meletiu Draghiciu, dr. Paulu Vasiciu, Stefanu Adamu; Andreiu Papp, Vincentiu Babesiu, Paulu Rotariu; Vincentiu Sierbanu, Georgiu Suiciu, Georgiu Serbu; Ioanu Tieranu, Ioanu Misiciu; Laurentiu Barzu, Eugeniu Mocioni, Victoru Mocioni; I. Groza, Sigismundu Borlea, Teodoru Popu; Georgiu Craciunescu, Dionisiu Cadariu, Const. Brendusiu; Simeonu Bica, Teodoru Lazaru, Nicolau Zigre; Ioanu Fasie, Ioanu Popu, Ioanu Glitie; Petru Suciú, Nicolau Diamandi, Georgiu Dringou; Iosifu Pintie, Ioanu Bica, Mihaiu Popescu; Georgiu Vasileviciu, Parteniu Cosma, Georgiu Borha; Mironu Romanu, Georgiu Popa, Paulu Popu.

II. In dieces'a Caransebesiului dnii: I. Stefanoviciu, Antoniu Mocioni, Iulianu Janculescu; Iosifu Tempa, Const. Radulescu, dr. Alesándru Mocioni; Georgiu Pesceanu, dr. Iosifu Miescu, Constantinu Popoviciu; Atanasiu Ioanoviciu, Victoru Mocioni, Georgiu Grozescu; Nicolau Popoviciu, Vincentiu Babesiu, Ioanu Bartolomeiu; Bolocanu, Stefanu Ioanoviciu; Alesándru Ioanoviciu, Georgiu Ioanoviciu, Vincentiu Popu; Alessiu Popoviciu, Vincentiu Babesiu, Aronu Damaschinu; Ioanu Popoviciu; Iliá Traila, Martinu Tiapu; Ioanu Cocóra, Nicolau Ioanoviciu, bar. Duca; Iosifu Popoviciu, Traianu Miescu, Vincentiu Babesiu; Mihaiu Alesandroviciu, B. Munteanu, At. Marienescu; Iacobu Popoviciu, Simeonu Manguica, Atanase Marienescu; Alessiu Popescu, Georgiu Ioanoviciu, Stefanu Antonescu; Georgiu Pocreanu, Simeonu Manguica, Ionu Becinéga; Nicolau Andreeviciu, Ionu Bistrianu, Ionu Jonasiu; Filipu Musta, Traianu Doda, Georgiu Brenzeiu; Mih. Popoviciu, Lazaru Grozavu, Georgiu Trapsia; Mih. Bli-dariu, Traianu Doda, Iliá Floca; Simeonu Dimitrieviciu, Ionu Bartolomeiu, Ionu Balnosianu.

III. In archidieces'a Sibfiului dnii: dr. Iosifu Gall, Toma Rosiescu, Zaharia Boiu, Samuilu Cúpsia, Vasilie Rosiescu, Galationu Siagáu, I. Orbonasiu, Iacobu Bologa, Elia Macelariu, dr. Ioanu Borcia, Ionu

Pređa, Vasiliu Buzdugu, Mih. Orbonasiu, dr. Avramu Tincu, Lazaru Petco, dr. Ioanu Mesiota, Diamande Manole, Simeonu Trifu, Ioanu Candrea, I. C. Dragusianu, Moise Branisce.

Societati si institute.

⌘ (*Societatea pentru fondu de teatru romanu*) va tiené adunarea sa generala la Caransebesiu, in dílele 27 si 28 aprile, dupa program'a ce o publicaramu in nr. trecutú. Aice mai adaugemu, cá pan'acuma la secretariulu comitetului s'au insinuatú doue lecture pentru acésta adunare. Dlu dr. Marienescu va cetí o disertatiune intitulata: „Despre insemnatatea datineloru in literatur'a dramatica“, si in legatura cu acésta va cetí o datina la Romanii vechi, cea mai vechia in Roma, si totu aceea adi la noi, ce cade pe St. Georgiu. — Dlu Ionu Becinégá va declamá o poema propria a sa.

⌘ (*Avisu!*) Societatea pentru crearea unui fondu de teatru nationalu romanu, conformu deciziunii speciale, aduse in adunarea generala de anulu trecutú in Timisióra, si-va tiené adunarea sa generala in acestu anu in Caransebesiu la Domineca Tomei 15/27 si urmatóri'a 16/28 aprile a. c. — In urmareea acestora, toti acei domni, carii dorescu a participá la predís'a adunare generala, sunt rogati, ca se binevoiesca a se insinú la subscribulu ca presiedinte alu comitetului arangiatoriu, pana in 24 aprile st. n. pentru ca asié se se póta dispune de timpuriu cele de lipsa in privinti'a cuartireloru necesarie. Caransebesiu in 9 aprile 1873. Leontinu Simonescu, m. p. presiedintele comitetului.

⌘ (*„Societatea didactica.“*) Toti profesorii din Bucuresci, de clasele superióre si inferióre, publici si privati, au formatu o societate didactica. Indiferentismulu, usiorinti'a, cu care s'a condusu in ultimii doi ani instructiunea publica in Romani'a, si decadinti'a in care ea a ajunsu, — a desceptatu o durere in anim'a tuturoru Romaniloru binesimtítori si specialu in membrii corpului didacticu. Formandu-se acésta societate, corpulu profesoriloru din Bucuresci a chiamatu in fruntea loru pe eminentulu si zelosulu barbatu dlu V. A. Urechia, atátu de bine meritatu pe terenulu instructiunii publice.

T e a t r u .

⌘ (*Actorulu comicu d. Ionescu*) din Romani'a acuma petrece la Lugosiu, éra pe timpul adunárii pentru teatru in Caransebesiu va dá represintatiuni in acestu orasiu.

⌘ (*In sal'a Bosel*) din Bucuresci la 31 martiu (12 aprile) se represintá in beneficiu: „Drumul de feru“, nóua comedia originala, de dlu B. P. Radulescu, „Soldati romani“ vodevilu de Sim. Mihailescu si „Cinel Cinel“ de V. Alesandri.

⌘ (*La 1/13 aprile totu in sal'a Bosel,*) pentru a 14-a óra pies'a dlui Millo „Apele de la Vacaresci“ cu adausu „Timbrulu si licentiele spirtóse.

⌘ (*In aceea-si dí in teatrulu celu mare,*) ca represintatiune estraordinara, se jucá „Amorulu doctoru“, comedia de dlu dr. Obedenaru, „Postscriptum“, comedia intr'unu actu tradusa de repausatulu C. D. Vu-

cici, si „Dantiulu Romanulu“ arangiatu din nou de d Mocénu pentru espositiunea din Viena.

M u s i c a .

⊙ (*Baritonulu romanu I. Ardeleanu,*) elevu alu conservatoriului din Bucuresci, face mare sensatiune in teatrele din Itali'a. Foile musicale italiene vorbescu despre dinsulu cu multu entusiasmu.

⊙ (*Societatea filarmonica romana*) a datu la 1/13 aprile unu concertu, cu concursulu dsiórei Elena Costachi Epureanu.

⊙ (*La Taborszky si Parsch*) in Pesta a aparutu aceste opere musicale: „Ochi negri“, polonaise, — si „In concediu“, polca rapede, ambele pentru fortepianu de Filipu Fahrbach jun.

⊙ (*Concertu.*) Junele nostru violoncelistu dlu Th. Burada a datu luni unu concertu in profitulu conservatoriului din Iasi cu concursulu dloru Wagner, a dnei Elena Racovitia si a domnióreloru Burada, Mavrody si Gros. Dsa a datu astu-felu publiculu oca-siunea de a petrece câte-va óre fórté placute, cá-ci concertulu a reusitu de minune. — Dlu Burada se distinge prin o mare dulcétia de arcu si o adanca simtire.

Espositiunea universala de Viena.

△ (*Deschiderea espositiunii in 1 maiu*) va avé locu in „rotund'a“, unde se voru constrú tribune mari, pentru curtea imperatésca si pentru óspetii princiaru, pentru membrii comisiunii de espositiune, pentru demnitaru mari ai imperiului, pentru nenumeratele deputatiuni, si in fine pentru publiculu privitoriu. Program'a va fi urmatóri'a: a) Solenitatea se va incepe la miédia-di dupa sosirea imperatului si imperatesei, a principelui de coróna, a óspetiloru princiaru, si a tuturoru membriloru familiei imperatesci; b) cardinalulu Rauscher va celebrá o missa scurta; c) capel'a musicala de curte, dimpreuna cu membrii teatrului de opera, va cantá unu psalmu; d) directorulu generalu, bar. Schwarz-Sennborn va valutá pe imperatulu si pe óspetii princiaru; e) imperatulu va respunde, si va declará espositiunea deschisa; f) protectorelu espositiunii, archiducele Carolu Ludovicu va tiené unu cuventu; g) presiedintele comisiunii imperatesci de espositiune, archiducele Rajner va rostí o salutare; h) „Cantate“ solemná, esecutata de capel'a musicala a curtii si de membrii teatrului de opera; i) directorulu generalu, bar. Schwarz-Sennborn va presintá pe comisarii esterni; k) imperatulu si óspetii princiaru voru plecá a vedé feluritele despartiaminte ale espositiunii. Pretiulu de intrare in diu'a prima a deschiderii va fi 25 fl.

△ (*Calindarululu espositiunii.*) 1 maiu, deschiderea; 1—10 maiu espositiune de flori si de póme; 31 maiu — 9 juniu, espositiune de vite, oi, porci, capre; 15—25 juniu, espositiune de flori, struguri si ciresé; 20—30 augustu, espositiune de flori, mere, pere; 18—23 septemvre, espositiune de flori, pere de tótna si mere; 18—27 septemvre, espositiune de cai, sboratórie, columbe, cani, pisice, pesci; 21—24 septemvre, cursu de cai internatiunalu; 1—15 octomvre, espositiune de producte de lemne; 4—6 octomvre, selbatecimi; 31 octomvre, inchiderea espositiunii; 31 decem-

vre, terminulu finalu pentru transportarea obiectelor de espositiune; 30 iunie 1874 vinderea obiectelor, cari au ramas in magazinele espositiunii.

△ (*Directiunea generala*) a facutu totu ce a fostu cu potintia, spre a inlesni publicului visitarea espositiunii. Unu serviciu regulatu de aprovizionari se va organizá pe totu timpulu cátu va durá espositiunea. Cvatire inca voru fi de ajunsu. Pretiurile chiriilor si nutrimentului nu voru fi mai mari. Drumulu de feru cu cai va avé sè se insarcineze cu transportulu celei mai mari parti din multimea, care va alergá pe fia-care dí la espositiune; avendu acest'a 500 de trasuri, va poté transportá in fia-care dí 252,290 de persóne. Adaugendu la acesta suma si numerulu de 40,000 de persóne, cari voru poté intrebuintiá trasuri, si vr'o 150,000 de omnibusuri, resulta totalulu de 440,000 de persóne, cari voru poté visitá espositiunea in fia-care dí.

△ (*Regele de Danimarca*) nu va vini la espositiunea din Viena, — ci numai principele de coróna.

△ (*Thiers*) inca va veni sè véda espositiunea din Viena.

△ (*Fabric'a lui Krupp*), va tramite la espositiunea universala din Viena dóue obiecte din produsele sale. 1) Unu tunu imensu de otielu, avendu o lungime de 6, 7 metri, 1, 46 metrii in diametru si 76,000 ocale greutate. 2) Unu bulgare de otielu, versatu in lungime de 4 metrii si 1 metru diametru cu o greutate de 100,000 ocale. Aceste dóue colosuri voru fi transportate la Viena cu unu trenu separat, pe calea Giessen-Nuremberg-Passau, in vagóne cu 6 osii cari au o capacitate de 100,000 ocale si apartienu stabilimentului Krupp.

Industria si comerciu.

|| (*Din Turnu-Severinu*) se telegraféza cá lucrările la calea ferata se voru incepe cu 1 maiu; se voru construi dóue linie: una spre Cerneti-Pitesci, si alt'a spre Verciorova-Orsiova.

Tribunale.

× (*Ministrulu de justitia Pauler*) a indrumatu pe toti presiedintii judecatoriilor de prim'a instantia din Transilvania, ca in viitoriu sentintiele judecatoriesci mai innalte, ale caroru valóre incepe cu publicarea lor, sè se publice si sè se esecute celu multu in trei díle dupa ce voru fi sositu la judecatoria.

× (*O gresiéla comica*) s'a vîritu in nr. trecut alu foii nóstre in acésta rubrica. A nume in sírulu alu treile, dupa cuventulu „iubitória“ a mai ramasu afara urmatóriele cuvinte: „care n'a muritu la momentu, si fu numai decátu intrebata de unu membru alu judecatoriei“, — ér totu in acelu síru in locu de „vré“ sè se cetésca „vru.“

-× (*Banditul Dan Dajanu*), din Ozd in comitatulu Albei de josu, care a devenitu o spaima a locuitorilor din unele parti ale Transilvaniei, fu ranitu in nóptea de la 3 aprile in comuna Cacova, cu ocaziunea unei jefuiri, si astu-felu cadíu prinsu dimpre-

una cu Nicolae Savu si Dumitru Tóderu, tígani din Cacova.

× (*O petroleósa din gelosia*.) Intr'una din serile din urma s'a petrecutu o scena fórte infricosiata in pórt'a unei case din Buda. O servitória a descoperitu, cá „soldatulu ei“ face curte si unei bucatarese din aceea-si casa. Ea dara i totu pandea, asceptandu ocaziunea binevenita spre a se resbuná. Odata apoi, in sér'a amintita, i si gasi conversandu in pórt'a. La momentu ea versá spre hain'a rivalei sale o sticla de petroleu, voindu sè-lu si aprinda numai decátu; spre nenorocirea ei inse nu-si poté realisé dorinti'a, cá-ci poporulu adunatu o prinse, si o predete justiei.

Suvenirea mortiloru.

† (*Eugeniu Hacman*), noulu metropolitu alu Bucovinei, dupa o pastorire de 38 de ani, a repausatu in Viena la 1/13 aprile, in etate de 77 de ani.

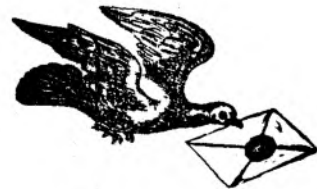
† (*Nicolau Cocorada*), medicinistu in Viena, de nascere din Transilvani'a, a incetatu din viétia la 3/15 aprile.

Calindariu istoricu.

— Aprile. —

12. 1204 Cruciatii francesi si venetiani ocupa si devastéza Constantinopolulu. 1704 Bossuet móre. — **13.** 1159 Edictulu de Nantes. 1695 Nascórea poetului de fabule Lafontaine. 1868 Englesii ocupa Magcala, Abissinia; regele Teoderu se ucide. — **14.** 1849 Proclamarea independintiei in diet'a de la Debretínu. 1865. Wilkes Booth ucide pe presiedintele statoloru unite americane Lincoln. — **15.** 1834 Mazzini si socii sei fondéza „Europa juna.“ 1856 Aliantia intre Franci'a, Anglia si Austria. — **16.** 1533 Nascórea lui Vilhelmu de Orania. 1797 Nascórea lui Adolfu Thiers, presiedintele actualu, alu republicei francese. 1854 Starea de assediú incéta in Ungaria. 1855 Visit'a parchiei imperatesci francese la Londra. — **17.** 1521 Magelhaeus descopere insulele landronice. 1790 Benjamin Franklin móre. — **18.** 1567 Condamnarea lui Vilhelmu de Grumbach si a consotiloru sei.

Post'a Redactiunii.

Versurile: Nepót'a Ini Traianu, — Négra-i nóptea, — Otsasiulu ranitu, — Domoisiórei **, — nu se potu publicá.

Tergulu-Muresiului. Insciintiarile promise voru fi totu-de-una bine trimite. Te rogamu tramite-ni de acele catu mai adese-ori!

Clusiu-Monosturu. Doinele tramise se voru publicá.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avem din inceputulu anului trecut.